

Löner och sysselsättning inom primärkommunal sektor

2000

AM0106

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Löner och arbetskostnader

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Beställare

Myndighet/organisation: Medlingsinstitutet

Kontaktperson: Christina Eurén

Telefon: 08-545 292 40

Telefax: 08-650 68 36

e-post: chirstina.euren@mi.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån

Kontaktperson: Annica Wallerå

Telefon: 019-17 62 38

Telefax: 019-17 69 21

e-post: annica.wallerå@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter föreligger enligt lagen om den officiella statistiken, SFS 1992:889.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik.

A.8 Gallringsföreskrifter

A.9 EU-reglering

Ingen regulation som avser exakt denna undersökning men en stor del av

undersökningsvariablerna ingår i undersökningen Structure of earnings survey. För denna undersökning föreligger en regulation, Rådets förordning (EG) nr 2744/95, av den 27 november 1995, om statistik över löners struktur och fördelning.

A.10 Syfte och historik

Detta Statistiska meddelande (SM) ingår i SCB:s löpande strukturlönestatistik och avser löner och sysselsättning i primärkommunal sektor 2000.

Syftet med undersökningen är att årligen belysa löner och sysselsättning inom Sveriges kommuner i termer av nivå, utveckling och struktur.

Statistiska centralbyrån och Svenska Kommunförbundet har sedan 1965 samarbetat med att ta fram statistik över primärkommunal personal.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riksnivå som regional nivå. Andra användningsområden är som underlag för lönestrukturanalyser och jämförande lönestatistik.

Huvudsakliga användare av statistiken är massmedia, departement, landsting, primärkommuner med flera offentliga organ samt forskare och organisationer. Undersökningsmaterialet används även som underlag för internationell rapportering.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen är en totalundersökning. Svenska Kommunförbundet samlar in individuppgifter från samtliga kommuner. Efter viss granskning och bearbetning vidarebefordras dessa uppgifter till SCB.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

–

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Detta Statistiska meddelande (SM) ingår i SCB:s löpande strukturlönestatistik och avser löner och sysselsättning i primärkommunal sektor 2000.

Syftet med undersökningen är att årligen belysa löner och sysselsättning inom Sveriges kommuner i termer av nivå, utveckling och struktur.

Svenska Kommunförbundet samlar in individuppgifter från samtliga kommuner. Efter viss granskning och bearbetning vidarebefordras dessa uppgifter till SCB. Statistiska centralbyrån och Svenska Kommunförbundet har sedan 1965 samarbetat med att ta fram statistik över primärkommunal personal. Samarbetet har tillkommit för att undvika dubbelinsamling av statistik, då Svenska Kommunförbundet varje år också samlar in löneuppgifter till sin förhandlingsstatistik.

Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riksnivå som regional nivå. Andra användningsområden är som underlag för lönestrukturanalyser och jämförande lönestatistik.

Huvudsakliga användare av statistiken är massmedia, departement, landsting, primärkommuner med flera offentliga organ samt forskare och organisationer. Undersökningsmaterialet används även som underlag för internationell rapportering.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisar bl.a. antal sysselsatta samt medel- och medianlöner för olika grupper av primärkommunal personal. Indelningen i grupper görs bland annat efter ålder, kön, utbildning och yrke.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen omfattar samtliga anställda inom primärkommunerna. Anställda i kommunalägda stiftelser och bolag ingår inte då dessa räknas till den privata sektorn.

I den redovisade statistiken används två olika undersökningspopulationer, en för statistiken över sysselsättning och en för statistiken över löner. Dessa populationer är inte identiska och definieras enligt nedan.

Sysselsättningspopulation:

I sysselsättningspopulationen ingår samtliga anställda arbetstagare vilka var anställda den 1 november samt arbetstagare med lön per timme som får ersättning (minst 100 kronor exklusive rörliga lönetillägg) utbetald i november för tid arbetad under oktober. Arvodesanställda och förtroendevalda ingår ej i undersökningspopulationen. Dessutom exkluderas deltidsanställda brandmän och brandbefäl samt heltidstjänstlediga.

Lönepopulation:

Denna utgår från sysselsättningspopulationen men avgränsas vidare genom att endast personer som under mät månaden fyllt 18 men ej 65 år ingår. Dessutom exkluderas arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder och anställda med en tjänstgöringsomfattning som är mindre än 5 procent.

1.1.2 Variabler

Variabelinnehållet beskrivs i alfabetisk ordning, variabler och begrepp markerade med kursiv eller fet stil i löpande text finns definierade under egen rubrik.

Anställningsform

Det förekommer tre olika anställningsformer i redovisningen, Heltidsanställda, Deltidsanställda och Övriga. Övriga består huvudsakligen av timanställda där ersättning utgår per arbetad timme.

Observera att heltidsanställda kan ibland vara deltidstjänstgörande p.g.a. partiell tjänstledighet. De som tillhör anställningsformerna Deltidsanställda och Övriga kan ibland vara heltidstjänstgörande.

Befattning

De anställdas befattningar redovisas enligt den kommunala befattningskoden. De befattningskoder som redovisas omfattar minst 1 000 individer

Grundlön

Med grundlön avses avtalad lön inklusive **fasta lönetillägg**. I det fall tjänstgöringens omfattning ej avser heltid räknas grundlönen om till heltid. Grundlönen räknas per individ om till att motsvara heltid med hjälp av **tjänstgöringens omfattning**. På liknande sätt räknas grundlönen för timanställda upp till en lön motsvarande 165 timmars arbete.

Fasta lönetillägg

Med fasta lönetillägg avses huvudsakligen tillägg som är knutna till anställningens tjänst och oberoende av arbetstidens förläggning.

Heltidspersoner

Antalet heltidspersoner i en redovisningsgrupp beräknas som summan av **tjänstgöringens omfattning** för de anställningar som tillhör redovisningsgruppen i undersökningsmaterialet. Till exempel summeras två anställningar med 60% respektive 40% tjänstgöringsomfattning inom ett visst län till en heltidsperson i detta län.

Kommun

Med kommun avses i normalfallet anställningens tjänsteställe. Kommunindelningen följer 2000 års regionala indelning.

Kommunalförbund

Inom vissa län förekommer kommunal verksamhet som ej kan hänföras till en specifik primärkommun utan drivs gemensamt av ett flertal primärkommuner eller tillsammans med ett landsting. Här ingår bland annat vård- och brandförbund. Anställningar i kommunalförbund som huvudsakligen drivs av kommuner redovisas som primärkommunal personal

Kön

Kvinna, man.

Län

Med län avses i normalfallet individens tjänsteställe. Länsindelningen följer 2000 års regionala indelning.

Månadslön

Med månadslön avses anställningens sammanlagda grundlön plus **rörliga lönetillägg**. Övertidsersättning ingår ej. I det fall **tjänstgöringens omfattning** ej avser heltid räknas grundlönen och de rörliga lönetilläggen om till att avse heltid. Summan av de uppräknade rörliga tilläggen för en individ får ej överstiga 50 procent av grundlönen. Om så är fallet används de utbetalda rörliga tilläggen istället för de uppräknade rörliga tilläggen.

Nyanställda/avgångna

Med Nyanställda avses de individer som tillkommit i årets undersökning, med Avgångna avses de individer som fanns med i föregående års undersökning men som saknas i årets.

Näringsgren

De anställda är indelade i näringsgrenarna Utbildning, Hälso- och sjukvård, Omsorg och sociala tjänster samt Övrig verksamhet.

Offentlig sektor

Med offentlig sektor avses Primärkommunala, Landstingskommunala och Statliga verksamhetsområden.

Region

Region är definierad enligt följande: 1) Blekinge samt Skåne län, 2) Kalmar, Jönköpings, Kronobergs samt Gotlands län, 3) Västra Götalands samt Hallands län, 4) Södermanlands, Uppsala, Västmanlands, Örebro samt Östergötlands län, 5) Stockholms län, 6) Gävleborgs, Dalarnas samt Värmlands län, 7) Jämtlands samt Västernorrlands län, 8) Norrbottens samt Västerbottens län.

Rörliga lönetillägg

Med rörliga lönetillägg avses tillägg knutna till arbetstidens förläggning, t.ex. OB., jour- och beredskapsersättning. Även vissa övriga, svårklassificerade tillägg förs hit.

Tjänstgöringens omfattning

Med tjänstgöringens omfattning för en individ avses faktisk tjänstgöringstid i förhållande till heltid under mätmånaden.

Med heltidstjänstgörande avses den som antingen är *i*) heltidsanställd utan **partiell tjänstledighet** eller *ii*) timanställda som arbetat 165 timmar eller mer.

Med deltidstjänstgörande avses den som är *i*) heltidsanställd med partiell tjänstledighet eller *ii*) deltidsanställd med eller utan partiell tjänstledighet, eller *iii*) timanställda som arbetat mindre än 165 timmar under mätperioden.

Med tjänstledig avses *i*) den vars inrapporterade tjänstledighet är minst 100 procent av den överenskomna tjänstgöringens omfattning, eller *ii*) den vars utbetalda lön minus utbetalda rörliga tillägg och övertidstillägg ej överstiger 100 kronor.

Partiell tjänstledighet

Med partiell tjänstledighet avses föräldraledighet enligt lagen om allmän försäkring, lagen om rätt till ledighet för vård av barn m.m. eller tjänstledighet på grund av delpension, förtidspension, utbildning etc.

Sysselsatta

Antal sysselsatta i redovisningsgruppen. Som sysselsatt räknas arbetstagare vilka var anställda den 1 november samt arbetstagare med lön per timme som får ersättning (minst 100 kronor exklusive rörliga lönetillägg) utbetald i november för tid arbetad under oktober. Arvodesanställda, förtroendevalda, deltidsanställda brandmän och brandbefäl samt som är helt tjänstlediga räknas inte som sysselsatta.

Utbildning

Klassificering av utbildningens nivå och inriktning för den högsta utbildningen har skett enligt Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN). Uppgift om individernas utbildning har hämtats från SCB:s utbildningsregister, 1999 års version.

Yrke

Klassificering av yrke har skett enligt SSK som nära ansluter till den internationella yrkesnomenklaturen ISCO-88.

Ålder

Med ålder avses uppnådd ålder under mätmånaden.

1.1.3 Statistiska mått

Sysselsättningsuppgifterna redovisas dels med *antal* sysselsatta, dels med *förändring* av antal sysselsatta från föregående år. Löneuppgifterna redovisas med *medellön*, *median*, *undre* och *övre kvartil* samt *förändring* från föregående år. Medellön beräknas som summan av individernas lön dividerat med antalet individer. Med undre kvartil, median och övre kvartil avses den lön som 25 %, 50 % respektive 75 % av anställningarna befinner sig under.

1.1.4 Redovisningsgrupper

I SM-statistiken görs framförallt indelningar efter kön, region, utbildning och

yrke. Indelningar efter näringsgren, ålder, tjänstgöringens omfattning, anställningsform och månadslön förekommer också.

Specialbearbetningar kan göras på en finare redovisningsnivå eftersom materialet är totalräknat.

1.1.5 Referenstider

Huvuddelen av uppgifterna avser den 1 november 2000. Sysselsättning, lön och lönetillägg för timanställda samt lönetillägg för heltids- och deltidsanställda baseras på arbetad tid under oktober månad. Sysselsättning och grundlön för heltids- och deltidsanställda baseras på överenskommen sysselsättning och lön den 1 november.

1.2 Fullständighet

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistikens tillförlitlighet är i huvudsak god.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning

2.2.2 Ramtäckning

Täckningsfel uppstår då rampopulationen inte överensstämmer med målpopulationen.

Övertäckning utgörs av anställda som inte tillhör målpopulationen men som ändå kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som var anställd under oktober men ej från och med 1 november tillhör denna kategori.

Övertäckning inbegriper även dubbelredovisad personal, d.v.s. de arbetstagare som uppehåller mer än en tjänst.

Övertäckningen p.g.a. dubbelredovisning ger en överskattning med ca 36 100 personer.

Undertäckning utgörs av anställda som tillhör målpopulationen men som inte kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som anställdes från och med 1 november samt ett mindre antal anställda under övriga centrala överenskommelser berörs.

Några beräkningar på undertäckningen är ej gjorda.

2.2.3 Mätning

Mätfel uppstår när felaktiga uppgifter lämnats och inte rättats i granskningen. Det kan t.ex. vara olika former av rörliga tillägg som för vissa yrkesgrupper är svåra att periodisera. Någon särskild studie har dock ej utförts för att kartlägga mätfelens omfattning och storlek.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfall utgörs av icke inrapporterade anställda samt anställda från vilka mätvärden saknas. Storleken på dessa fel har ej beräknats.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel uppkommer t.ex. i samband med dataregistrering och granskning. Materialet granskas av Svenska Kommunförbundet. Storleken på

dessa fel har ej beräknats.

2.2.6 Modellantaganden

Några modellantaganden är ej gjorda då undersökningen är en totalundersökning.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Publicering sker årligen

3.2 Framställningstid

Cirka 6 månader från det att Svenska Kommunförbundet i december 2000 samlade in uppgifterna tills det att SCB publicerar SM.

3.3 Punktlighet

Enligt publiceringsplanen skulle detta SM publiceras under vecka 23. SM:et publicerades under vecka 23.

4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Mättidpunkten var fr.o.m. 1965 1 oktober. Den ändrades 1973 till 1 mars vilket resulterade i att 1972 års undersökning inställdes fr.o.m. 1990 ändrades mättidpunkten till 1 november med undantag för 1991 års statistik då mättidpunkten var 1 oktober. Försiktighet vid jämförelser över tiden bör iakttas. Under 1998 överfördes Malmö allmänna sjukhus från primärkommunal till landstingskommunal sektor.

Mellan 1997 och 1998 har definitionen av antalet tjänstlediga ändrats. Vid beräkning av förändringstalen av antalet sysselsatta mellan 1997 och 1998 har 1997 års siffror justerats till 1998 års definition av antalet tjänstlediga. Antalet tjänstlediga har genom denna förändring ökat med ca 7 000 poster.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Full jämförbarhet mellan grupper föreligger.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

SCB producerar även motsvarande statistik för den resterande delen av offentlig sektor samt för arbetare respektive tjänstemän inom den privata sektorn. Detta redovisas dels i form av Statistiska meddelanden för respektive undersökning (Löner och sysselsättning inom Landstingskommunal sektor, Statlig sektor, Arbetare inom privat sektor samt Tjänstemän inom privat sektor) och dels i boken "Lönestatistisk årsbok". Boken är en årlig utgåva där SCB sammanställer lönestatistik för hela den svenska arbetsmarknaden. Vid jämförelser mellan de olika Statistiska meddelandena måste olikheter i lönebegrepp, populationsavgränsning och mätperiod beaktas.

SCB publicerar även fr.o.m. 1999 undersökningen Konjunkturstatistik, löner för kommuner och landsting varje kvartal i form av ett Statistiskt meddelande (Am 49). Konjunkturstatistiken skiljer sig från strukturlönestatistiken på några viktiga punkter. Den största skillnaden är att strukturstatistiken samlar in uppgifter per individ medan konjunkturstatistiken samlar in uppgifter aggregerat per kommun.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Den huvudsakliga redovisningen av löne- och sysselsättningsstatistiken för primärkommunal sektor sker i det statistiska meddelandet Am 52 samt i Sveriges statistiska databaser. Dessutom görs statistiken tillgänglig i ett par tabeller i Statistisk årsbok.

Uppgifter baserade på det insamlade materialet publiceras även i Lönestatistisk årsbok.

5.2 Presentation

I det statistiska meddelandet redovisas statistiken framförallt i tabell-form, men en sammanfattning av löne- och sysselsättningsstatistiken görs även i text-form där övergripande resultat redovisas med hjälp av diagram.

5.3 Dokumentation

–

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan eventuellt efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgifts-material för egen bearbetning. Personnummer lämnas dock aldrig ut på grund av sekretesskäl.

5.5 Upplysningstjänster

Annica Wallerå, tfn 019-17 62 38, e-post annica.wallerå@scb.se vid programmet för Strukturlönestatistik, SCB, 701 89 Örebro